

Meerwaarde beeldbellen in zorg en welzijn vanuit literatuur

In deze lijst staan meerwaarde-argumenten van beeldbellen die in vakliteratuur aan bod komen. De nummers verwijzen naar de bronnen die achteraan opgesomd worden. Kruis die argumenten aan die je voor jouw werking 'erkent' of herkent.

Meerwaarde argumenten

Kwaliteit van de hulpverlening	<i>Laagdrempelig</i>
	☐ Beeldbellen maakt de zorg laagdrempeliger en onmiddellijk beschikbaar (bijv. bij open spreekuur) ¹²
	<i>Frequenter contact</i>
	☐ contact intensifiëren (bijv. in crisis) ¹²
	<i>Nabijheid</i>
	☐ Verhoogt het gevoel van veiligheid ... ik ben alleen maar kan iemand bereiken. ⁴ ☐ Alleen al het besef dat beeldbelcontact mogelijk is, helpt voor het behoud van het geestelijk welzijn ^{4 16} ☐ Cliënten ervaren een sterke werkalliantie in therapie via beeldbellen – vergelijkbaar met face-to-face ^{8 9} ☐ Werkalliantie wordt niet negatief beïnvloed door factoren die specifiek zijn voor beeldbellen ¹⁰ ☐ Persoonlijker contact (in vergelijking met telefoneren) ¹⁴
<i>Beter contact en beter zicht op de situatie door multi-input</i>	
☐ Gelijkaardige tevredenheid over therapie via beeldbellen als f2f ⁸ ☐ Kwaliteit van de zorg is gewaarborgd in beeldbellen ¹ <ul style="list-style-type: none"> ☐ Minimale verschillen tussen diagnostiek van psychopathologie dmv gestructureerde interviews via beeldbellen en f2f ⁷ ☐ Sterk geprotocolleerde behandelingen (bv. cognitieve gedragstherapie) kunnen via beeldbellen plaatsvinden ⁸ ☐ Interventie kan meer impact hebben ¹ ☐ Meer dan telefoneren: hoe zit cliënt erbij, huiselijke omgeving, gemoedstoestand, inschatten hoe urgent het is om f2f-afspraak te maken ^{3 12 13}	
<i>Vraaggestuurd werken</i>	
☐ Onderwerpen worden actiever gekozen ¹²	
<i>Veiligheid door afstand</i>	
☐ Beeldbellen kan minder intimiderend zijn om reeds vroeg in relatie met hulpverlener gevoelige informatie te delen ⁸ ☐ Privacy vergroten (minder (frequent) verzorgenden over de vloer) ⁴ ☐ De virtuele ruimte kan angst-reducerend werken doordat afstand in locatie een veiliger gevoel creëert bij de cliënt... Ik heb contact met de hulpverlener, maar hij komt niet te dichtbij ⁹ ☐ Het 'inbreken' (invasie) in de privacy van de cliënt wordt beperkt ¹⁴ ☐ Afstand creëren als cliënten te afhankelijk worden ¹² ☐ Minder bloot staan aan een onprettige omgeving, bv. roken, agressie, ... ¹²	

Kwaliteit van de hulpverlening	<p style="text-align: center;">Zelfsturing vergroten</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Meer onafhankelijkheid voor de patiënt ^{2 4 14} ☐ Groter gevoel van controle op fysiek en psychologisch vlak. Ik kan uit beeld gaan, of het contact stopzetten wanneer het teveel wordt. ¹¹ ☐ Cliënt kan langer autonomie behouden (residentiële zorg wordt uitgesteld) ⁴ ☐ Opname voorkomen ¹² ☐ Kortere opname in ziekenhuis of revalidatie ⁴ ☐ Bevorderen van dagstructuur ^{4 12} ☐ Ondersteunen bij behoud van stabiliteit ¹² ☐ De cliënt krijgt meer verantwoordelijkheid en de rol van zorgverleners wordt minder belangrijk ¹² ☐ Goed als aanvullende dienst bij fysieke zorg (bevorderen dagstructuur, activeren cliënt, begeleiden zelfzorghandelingen) ⁴
Netwerkaanpak	<p style="text-align: center;">Betrekken van professioneel en informeel netwerk</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Bij beeldbellen via tablet wordt de wereld van de cliënt vergroot ¹² ☐ Advies krijgen van professionele zorgaanbieders ⁴ ☐ Mantelzorgers kunnen via beeldbellen hun verhaal kwijt ⁴ ☐ Supervisie door professionals met meer expertise bijv. bij chirurgische ingreep of crisispvang na terreuraanslag of natuurramp ⁶ ☐ Inzetten van een tolk via beeldbellen leidt tot even goede resultaten als het inzetten van een face-to-face tolk ⁵ ☐ Praktische oplossing voor logistieke problemen bij planning multidisciplinair overleg ⁶
Ketenaanpak	<p style="text-align: center;">Korter op de bal spelen</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Vóór een volgend face-to-facegesprek of consultatie kunnen ingrijpen ² ☐ Cliënt kan sneller zijn verhaal kwijt ¹² ☐ Er is meer controle (bijv. bij medicatie-inname) en opvolging mogelijk ⁴ ☐ Situatie kan via extra beeldbelcontacten opgevolgd worden ¹³ <p style="text-align: center;">Continuïteit</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Tablet met beeldbeltool kan mee van revalidatie naar huis ⁴ ☐ Bij afbouwen van behandeling ¹² ☐ Coördinatie van de zorg verbetert ¹⁵
Efficiëntie	<p style="text-align: center;">Tijdsbesparend</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ In een beeldgesprek kom je direct ter zake (minder social talk) ¹ ☐ Gesprekken zijn korter ^{12 14} maar wel gebald en diepgaand ¹³ ☐ Kleinere inspanning (ivm huisbezoek) voor een snelle update ¹⁴ ☐ Besparing op reistijd van medewerkers ^{12 14 15} ☐ Wachtrijen verkorten ¹ ☐ Gebruik voor aanvullende informatie voorkomt onnodige f2f gesprekken ³ <p style="text-align: center;">Kostenbesparend</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Meer cliënten kunnen begeleid worden ¹² <p style="text-align: center;">Plaatsonafhankelijk</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Begeleiding medicijninname en wondcontrole kunnen vanop afstand ⁴ ☐ Met beeldbellen kunnen kotstudenten, mensen met mobiele beperking, patiënten die tijdelijk opgenomen zijn, familieleden, ... beter bereikt worden ¹³ <p style="text-align: center;">Flexibiliteit</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Meer flexibiliteit om afspraken met de cliënt te maken ¹⁴ ☐ Efficiëntie kan verhogen ¹

Cliënten	<p style="text-align: center;">Breder bereik</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Voor specifieke doelgroepen kan beeldbellen bijkomende meerwaarde hebben: ¹¹ <ul style="list-style-type: none"> ☐ Angststoornissen die belemmeren om naar therapeut te gaan ☐ Ouderen beperkt in mobiliteit ☐ Psychotische patiënten meer op hun gemak met afstand van de hulpverlener ☐ Cliënten met autismespectrumstoornis o.w.v. eigen omgeving en minder sensorische ervaringen ☐ Kinderen en jongeren meer op hun gemak, en minder afhankelijk van hun ouders, thuis dan bij hulpverlener ☐ Met beeldbellen kan hulpverlener moeilijke doelgroep bereiken (bijv. agressieve cliënten waarbij de zorgverlener niet meer aan huis kan komen) ¹² ☐ Alle types cliënten kunnen via beeldbellen gezien worden – enige contra-indicaties zijn wanneer cliënten weigeren om op te dagen of wanneer ze actief een gevaar zijn voor zichzelf of voor anderen ¹¹
Tijdsgeest	<p style="text-align: center;">Modern karakter</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Het helpt als cliënten weten dat het gebruik van beeldbellen ook bij andere cliënten gebeurt ⁴ ☐ Technologie in de zorg is niet nieuw (personalarmsysteem, telefoon, ...). Beeldbellen is alleen een uitbreiding ⁴
Extra mogelijkheden	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Beeldbellen in combinatie met ondersteunende apps met oefeningen, medicatie-inname melder, boodschapbestelservice, ... ⁴

Bronnen:

- 1 Van Gils, J. (2015) Beeldbellen doe je zo. Utrecht: Redmax
- 2 Hart&Vaatgroep (2018) Telebegeleiding hartfalen. Geraadpleegd via <https://www.hartenvaatgroep.nl/wat-doen-we-voor-jou/samenwerking/samenwerking-professionals/telebegeleiding-hartfalen.html> op 21 maart 2018
- 3 Jacobs, A. (2017) Huisarts beeldbel-app 'Mag ik meekijken' wordt ingebouwd in Face Talk. Geraadpleegd via <https://www.smarthealth.nl/2017/06/14/mag-ik-meekijken-facetalk-videoconsult/> op 21 maart 2018
- 4 Lambregts, R. (2015) Telezorg bij Attent zorg en Behandeling – ervaringen van cliënten en zorgprofessionals. Geraadpleegd via <http://www.invoorzorg.nl/ivz/literatuur-Telezorg-bij-Attent-Zorg-en-Behandeling-ervaringen-van-clienten-en-zorgprofessionals.html> op 22 maart 2018
- 5 Nápoles, A. M., Santoyo-Olsson, J., Karliner, L. S., O'Brien, H., Gregorich, S. E., & Pérez-Stable, E. J. (2010). Clinician ratings of interpreter mediated visits in underserved primary care settings with ad hoc, in-person professional, and video conferencing modes. *Journal of health care for the poor and underserved*, 21(1), 301.
- 6 Augestad, K. M., & Lindsetmo, R. O. (2009). Overcoming distance: video-conferencing as a clinical and educational tool among surgeons. *World journal of surgery*, 33(7), 1356-1365.
- 7 Lexcen, F. J., Hawk, G. L., Herrick, S., & Blank, M. B. (2006). Use of video conferencing for psychiatric and forensic evaluations. *Psychiatric Services*, 57(5), 713-715.
- 8 Backhaus, A., Agha, Z., Maglione, M. L., Repp, A., Ross, B., Zuest, D., ... & Thorp, S. R. (2012). Videoconferencing psychotherapy: A systematic review. *Psychological services*, 9(2), 111.
- 9 Henry, B. W., Block, D. E., Ciesla, J. R., McGowan, B. A., & Vozenilek, J. A. (2017). Clinician behaviors in telehealth care delivery: a systematic review. *Advances in Health Sciences Education*, 22(4), 869-888
- 10 Germain, V., Marchand, A., Bouchard, S., Guay, S., & Drouin, M. S. (2010). Assessment of the therapeutic alliance in face-to-face or videoconference treatment for posttraumatic stress disorder. *Cyberpsychology, Behavior, and Social Networking*, 13(1), 29-35.
- 11 Kocsis & Yellowlees (2017) Telemedicine and e-Health
- 12 Janssen, R., Span, M., van Hout, A. & Dol, A. (2016) Beeldbelcommunicatie in de GGZ [lectoraat ICT-innovaties in de zorg], Zwolle: Windesheim
- 13 PC Menen (2017) Integratie van beeldbellen in de werking van mobiele teams voor acute en langdurige psychiatrische zorg. [niet-uitgegeven powerpointpresentatie] Menen: PC Menen
- 14 Janssen, R., Prins, H., van Hout, A., Nauta, J., Hettinga, .M., van der Kierke, L., Sytéma, S. (2015) Videoconferencing in mental health care – professional dilemmas in a changing health care practice. In: eTelemed 2015: The Seventh International Conference on eHealth, telemedicine and social medicine
- 15 Shore, J. (2013) Telepsychiatry: videoconferencing in the delivery of psychiatric care. *American Journal of Psychiatry*, vol. 171 n° 3, p. 256 – 262
- 16 Span, M., Dol, A. & Janssen, R. (2018) Beeldbellen in de GGZ: inzichten uit de praktijk en instrumenten voor zorgverlening. In *Social Psychiatrie* – maart 2018 – p. 7 – 15

Dit document is één van de ondersteunende tools van het SIMBA-project.

Simba staat voor 'Succesvol IMplementeren van Beeldbellen in Ambulante hulp en zorg'.

Dit technologietransferproject wordt gerealiseerd door

met de steun van

Dit document en andere hulpmiddelen voor het implementeren van beeldbellen

kan je vinden op: <http://elearning-onlinehulp.be/simba/>